

[Skytte.]

forøvrigt tænke mig at spørge, om ministeren her vil følge kommissionens forslag om retten til læsning. Der gives jo, som allerede nævnt her, indenfor et begrænset område ret til læsning, til opbyggelig og oplysende læsning. Der nævnes i kommissionsbetænkningen som eksempel på, hvad der må læses, det nye testamente og rent faglig og oplysende litteratur, men ikke specielt underholdende litteratur. Nu kan dette måske være såre velbegrundet. Det betyder nok, at i hvert fald en forfatter som Morten Korch forbydes ved sådanne lejligheder. Da det betragtes som en straf, vil det sikkert fryde den fortræffelige fynske forfatter.

Disciplinære straffe er og skal vel stadig være en vigtig del af militærets midler til at opretholde disciplinen. Af dem er adgangen til at give irettesættelser — deri er jeg fuldkommen enig — en af de bedste, jeg kan vel også sige en af de mildeste. Det er den mildeste form for straf, især når den praktiseres, som den skal, og som jeg går ud fra den bliver, netop som det er forudsat i den militære retsplejelovs § 44, som ikke foreslås ændret. Her står:

„Tilrettevisninger, der ikke må udarte til skældsord eller andre upassende eller krænkende udtalelser, kan gives under fire øjne eller i overværelse af andre militære.“

Jeg tror ikke, at nogen rekrut vil finde det urimeligt at blive irettesat på den måde. Tværtimod tror jeg, at enhver soldat i sit inderste vil glæde sig over den gode tone, der dels lyser ud af bestemmelsen i § 44, dels finder genklang hos den, der foretager irettesættelsen.

Egentlig havde jeg ved denne lejlighed tænkt på at sige noget om tonen i hæren, men når den er sådan, som jeg har skildret det, er der næppe nogen særlig grund til det. Det er der måske allermindst, da reformer på disse områder forlængst er gennemført. Jeg vil tillade mig at erindre om, at Klaus Berntsen, som da var forsvarsminister, i en kundgørelse af 7. december 1910 afskaffede alt, hvad der hed banden og sværge i hæren. Jeg vil gerne med den højtærede formands tilladelse citere af denne kundgørelse. Den sagde bl. a. følgende:

„Befalingsmændene skal ikke alene tilfredsstille de rent militære krav, som tjenesten stiller til dem; de bør i alle henseender foregå deres undergivne med et godt eksempel, og hertil hører bl. a., at de, hver indenfor sit område, medvirker til at forhindre udslag af råhed eller mangel på mådehold i handling og tale, derunder enhver benyttelse af eder eller banden overfor mandskabet. Der bør våges over, at ingen anvender krænkende tiltale, hverken ved ligefremme skældsord eller ved sammenligninger. I tiltale skal benyttes udtrykket „De“.“

Jeg synes, der er grund til at glæde sig over, at Danmark på dette område øjensynligt er foregangsland og allerede for 44 år siden gennemførte en sådan reform.

Det virker betryggende, at der nu indføres streng straf for uberettiget anvendelse af disciplinarmidler og for uligelig behandling. Jeg kan godt tiltræde, at det ved uligelig behandling er en skærpende omstændighed, hvis den finder sted i anledning af en klage.

Iøvrigt skal jeg ikke gå nærmere i enkelt-heder, men tilsige mit partis velvillige behandling af alle tre lovforslag, vor medvirken til at nå det bedst mulige resultat.

Jeg må måske dog nævne en lille ting, som jeg har beskæftiget mig med ved gennemgangen af forslaget til straffelov. I en del af paragrafferne foreslås betegnelserne „overmand“ og „undermand“ ændret til henholdsvis „foranstående“ og „efterstående“. I bemærkningerne hedder det, at det er af sproglige grunde. Nu er det jo muligt, at en civilist som jeg ikke så let kan indleve mig i den militære sprogbrug. Jeg kan udmærket se, at det kan lyde lidt voldsomt, hvis en underkorporal skal betegnes som en menigs „overmand“, men ærlig talt, for mig lyder det lige så tosset, hvis man skal sige, at en menig er en underkorporals „efterstående“. Men det er altså en indvending af rent sproglig art.

Fuglsang: Da mit partis ordfører ikke kan være tilstede, vil jeg gerne på hans vegne fremsætte nogle bemærkninger om disse lovforslag. Jeg vil straks sige, at sammenlignet med de bestående regler betegner de her fremsatte forslag om ændringer i